

Pravoslavné Velikonoce – PASCHA

Rusko a Bulharsko jsou příkladem zemí, které při oslavách Paschy pečlivě dodržují zvyky a tradice ukládané pravoslavnou vírou. Velikonoční svátky se tak slaví v jinou dobu, neboť se stále řídí juliánským kalendářem a jejich vyvrcholení pak představuje noc z Bílé soboty na Velikonoční neděli. Jasně červená vajíčka, kuličky, natukávání vajíček o zdi kostelů, to vše k pravoslavným Velikonocům patří.

Velikonoce v Rusku

Pravoslavné Velikonoce- Pascha se v Rusku slaví stejně jako všechny další církevní svátky později nežli ve zbývajícím křesťanském světě. Ruské pravoslaví se totiž stále drží starého juliánského kalendáře a k výpočtu dat Velikonoc se využívají speciální tabulky zvané paschalie. Velikonoce tak nastávají prvou neděli po jarní rovnodennosti a úplňku. Zatímco v Evropě jsou Velikonoce již v plném proudu, pravoslavní věřící slaví teprve Vrbnou (Květnou) neděli. Hlava ruské pravoslavné církve „patriarcha vseja Rusi“ tou dobou tradičně vyzývá věřící, aby během následujících sedmi dní radostně přivítali vzkříšení Krista a navštívili bohoslužby na Zelený čtvrtek, Velký pátek a Bílou sobotu.

Pravoslavná Pascha vrcholí v noci z Bílé soboty na Velikonoční neděli, kdy se skupiny věřících vydají na takzvanou křížovou cestu k chrámu. Jde o symbolickou cestu, kterou musel podle Bible absolvovat Ježíš Kristus. Věřící se při setkání navzájem zdraví tradičním pozdravem: Christos voskres -Kristus vstal z mrtvých!. Odpověď zní: Voistinu voskres - Opravdu vstal z mrtvých! Po té se procesí shromáždí v chrámu k liturgii, která zároveň představuje poslední možnost k vysvěcení pokrmu po 40 denním půstu. Během něho se jedí například brambory, mrkev, zelí, jablka, cibule, ořechy atd. V chrámech věřící také nezapomenou zapálit svíčky u ikon svých patronů a domů si z chrámu odnáší svěcenou vodu a posvěcený mazanec -kulič či vybarvená vajíčka.

V Rusku jsou Velikonoce jistě svátky, při nichž nechybí radost a veselí. Lidé zvou tradičně své známé a přátele na návštěvu domů, aby ochutnali jejich úžasné mazance v podobě kužele s useknutou špičkou. Navzájem si darují na důkaz vzkříšení Ježíše barevná vajíčka, přejí si hodně zdraví a při tom se políbí třikrát na tvář.

Velikonoce jsou druhým největším církevním svátkem po Vánocích, a protože Pascha završuje předchozí 40 denní půst, nezapomíná se o Velikonocích samozřejmě hodně jíst. Podávají se však většinou jen jídla studené kuchyně, žádná teplá jídla ani ryby. Prostřeným stolům vévodí především mazance. Všechna jídla mají svou starou symboliku a připomínají vzkříšení Krista.

Ruská slovíčka spojená s velikonočními svátky a jejich překlad z ruštiny

- Velikonoce – пасха (páscha)
- velikonoční mazanec – кулич (kulič)
- vajíčka – яйца (jajca)
- barevná vajíčka – крашеные яйца (krašenyje jajca)

- Bílá sobota – Страстная суббота (Strastnaja subota)
- Velikonoční neděle – Пасхальное воскресенье (Paschalnoje voskresenije)